which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1961, in respect of 'Forest'."

DEMAND No. 23.—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES.

40. Agriculture.

"That a sum not exceeding Rs. 2,38,53,000 be granted to the Government to defry the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1961, in respect of 'Agriculture'."

DEMAND No. 25.—Animal Husbandry.

41. Animal Husbandry.

"That a sum not exceeding Rs. 1,02,34,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during year ending 31st day of March 1961, in respect of 'Animal Husbandry'.'

DEMAND No. 26.—Co-operation.

42. Co-operation.

"That a sum not exceeding Rs. 92,55,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of Mach 1961, in respect of 'Co-operation'."

DEMAND No. 29.—CIVIL WORKS.

50. Civil Works.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Sir, I beg to move:—

"That a sum not exceeding Rs. 10,66,77,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1961, in respect of 'Civil Works'."

Mr. DEPUTY SPEAKER: __Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 10,66,77,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1961, in respect of 'Civil Works'."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All other demadds, viz., 50, 51, 42, 46, 47, 10, 48 and 53 are also before the House for consideration.

Members' Representation

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, there is some trouble about time. Yesterday it was agreed that the Ministers should take two hours for reply. Now, it is 3-20 p.m. They have exceeded their time by one hour and twenty minutes. I should like to know what is the time allotted to the ruling party and the Opposition?

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—Out of the total time 50 per cent is to be given to the Congress Party and 50 per cent to the Opposition. Again, out of 50 per cent of the time allotted for the Opposition, 25 per cent is for P. S. P. and 25 per cent for the Independents. Whatever extra time has been taken by the Ministers in their reply can be made up. Today we can make up 20 minutes and tomorrow, one hour.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—12 ಗಂಟೆಯಿಂದ ನಂಜೆ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮಿಂದ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—
May I clarify the position,
Sir? Some Hon'ble Members
are very keen on taking part in the
debate. Those Members who are not
interested in taking part in the debate,
nobody can compel them to stay. But
it is better they stay here and hear
others also.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjangud).—I do not know why the Hon'ble Members should be so touchy about

(SRI J. B. MALLARADHYA)

staying till 7 P.M. In a socialistic pattern of society, we expect labourers to work for 8 hours.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಅನೆಂಬ್ಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲನಿರ್ಧರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಯೂ ನಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನದನ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Up to what time we are going to sit today, Sir?

Sri B. D. JATTI.—There is no difficulty. We can sit till 6-20 P.M. Twenty minutes we can make up today and one hour can be made up tomorrow.

BUDGET ESTIMATES FOR 1960-61 DEMANDS FOR GRANTS No. 29— Civil Works

(Debate continued.)

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ. ಸ್ಟಾಮಿ, ಲೋಕೋ ಪಯೇಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ನಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ನಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನರ್ಕಾರ ತಪ್ಪುಭಾವನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ನಲಹೆಗೆ ಅಪಾರ್ಥ ಕಲ್ಪಿ ನದಾರದೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದುದರಲ್ಲ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿವನ ನರ್ಕಾರ ಬರ್ಚುಮಾಡುವಹಣದ ಬಹು ಭಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಪ್ರತಿ ಕಾಸಿನಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣವಾದ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲ measurement instrument and road rollers ಇಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಪಕ ರಣವಿಲ್ಲದೇಇರುವಾಗ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಹಣ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಒತ್ತಿ, ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ನಬ್ ಡಿವಿಜ೯ಗೆ ಹೋಗಲ ಅಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಖರ್ಚುಮಾಡು ವುದಕ್ಕವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು,

ಎಂದರೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಶೋಚಿನೀಯ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಮಂಜುರಾತಿಯಲ್ಲ, ಐರ್ಚು ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎಪ್ಪು ಓದಗಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದರಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗವಾದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳುಬೇಕು. ಅವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿನಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಲಕರಣಿಗಳಿವೆ, ಕೆಲನಗಳು ನಡೆಯು ತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1954, 1955, 1956 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ದೇಶದಾದ್ಯಂತಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ತಾರುರಸ್ತೆಗಳಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಆಂದಾಜುಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿನ ಲಾಯಿತು. ಅದರೆ ಈಗಲೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ತಾರಾಗಿಲ್ಲ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರನ್ತೆ ಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನಂಬಂಧ ಕಲ್ಪ ನುವ ರಸ್ತ್ರೆಗಳು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತಾರು ಮಾಡಿ ದ್ದಿದ್ದರೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಲಾಬಾದು ಏರ್ಚುಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತಾರುಮಾಡಿದರೆ ಐದು_ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಗಳಪರೆಗೆ ಅದರ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಸ್ಬಲ್ಪ ಏರ್ಚಿನಲ್ಲೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಮೊದಲೇ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾರುಮಾಡಿ ಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತಿ ರಲಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನುಳನ ಬದುದಾಗಿತ್ತು, ವ್ಯಾಪಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತಾರುಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ತಯಾರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ಮೆಗಳ**ನ್ನು** ತಾರುಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾರು ಮಾಡಿನುತ್ತೇವೆಂದು ತಾರನ್ನು ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿ ಐದಾರು ವರ್ಷವಾಗಿ ತಾರು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸ್ಟ್ರೀಮ್ ರೋಡು ರೋಲರ್ ಇಲ್ಲ, ಅಥವ ಬೇರೆ ಸಲಕರಣಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನರಿಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಒದಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನೋ ಸಾಧುವಾದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು Delegation of powers ಒಳ್ಳೆಯುದು; ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೊಟ್ಟಹಾಗು ತ್ತದೆ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು